

**TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI
KRAJOWY KOMITET
POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ**

Pan Senator Jan Filip Libicki
Przewodniczący
Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej

Opinia dotycząca przedstawionego Senatowi RP projektu ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi wymagającymi stałej opieki - druk nr 558

Szanowny Panie Przewodniczący

Niniejszą opinię przedstawiam w Świątowym Dniu Seniora, który dedykowany jest także rodzicom-emerytom sprawującym od urodzenia lub wczesnego dzieciństwa opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi wymagającymi stałej opieki. Ta niezłomna grupa rodziców-seniorów-emerytów sprawuje opiekę nad swoimi dorosłymi dziećmi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, bez żadnego wynagrodzenia i wsparcia ze strony państwa, nieprzerwanie od 30-40-50 lat. Jest to naprawdę znaczny okres czasu wypełniania funkcji opiekuńczych, za które należą się im słowa podziękowania oraz wsparcia finansowego ze strony państwa. Taką niepowtarzalną okazją do zapewnienia tym rodzicom i ich niepełnosprawnym pełnoletnim dzieciom godziwego życia oraz w równej mierze prawnej postrzeganie sprawiedliwości społecznej i konstytucyjnej zasady równego traktowania może stać się procedowanie ustawy o świadczeniu wyrównawczym. Powyższa ustawa została ogłoszona w Senacie RP, druk nr 558, ale dotychczasowy kształt jest fragmentaryczny i wybiórczo nadaje prawo do świadczenia wyrównawczego tylko jednej grupie osób-emerytów uprawnionych do wcześniejszej emerytury, pozostawiając poza tożsamym wsparciem pozostałe osoby-emerytów, tylko dlatego, że pobierają inne świadczenia emerytalno-rentowe.

Panie Przewodniczący, dlatego proponuję, aby w projektowanej ustawie uwzględnić następujące zmiany:

1. Tytuł ustawy zmienić na:

„Ustawa o świadczeniu wyrównawczym dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi wymagającymi stałej opieki pobierających świadczenie emerytalno-rentowe”

Uzasadnienie: ustawa nie może traktować wybiórczo takich samych osób-emerytów sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi wymagającymi stałej opieki, gdyż te osoby należą do jednej grupy wspólnej rodziców-emerytów i nadal sprawują takie same funkcje opiekuńcze.

2. W art. 1

ust.1 wyrazy; „dla osób uprawnionych do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki” zastąpić wyrazami; „dla osób pobierających świadczenie emerytalno-rentowe nadal sprawujących opiekę nad dziećmi wymagającymi stałej opieki, a ich dzieci posiadają orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności”.

ust.2 wyrazy: „uprawnionych do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki” zastąpić wyrazami: „pobierających świadczenie emerytalno-rentowe i nadal sprawujących opiekę nad dziećmi wymagającymi stałej opieki ze znacznym stopniem niepełnosprawności, u których niepełnosprawność powstała przed 18. rokiem życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż przed ukończeniem 25. roku życia”

3. W art. 2

Dopisać ust. 1a o treści: „Świadczenie wyrównawcze przysługuje osobie uprawnionej do świadczenia emerytalno-rentowego w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z dnia 17 grudnia 1998 roku z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (D.U. z 2021 poz. 291,252,794,1621), która nadal sprawuje opiekę nad dzieckiem ze znacznym stopniem niepełnosprawności, u którego

niepełnosprawność powstała przed 18. rokiem życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż przed ukończeniem 25. roku życia, w kwocie niższej niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku (D.U. z 2020 poz. 111 oraz z 2021 poz. 1162)”.

4. W art. 3

ust. 2 pkt 3 po wyrazach: „wcześniejszej emerytury” dopisać: „lub świadczenia emerytalno-
rentowego”

ust. 3 pkt 1 po wyrazach: „wcześniejszej emerytury” dopisać „lub świadczenia emerytalno-
rentowego”

Uzasadnienie: proponowane zmiany w art. 1, 2 i 3 dotyczą ustawowego, także literalnego zapisu potwierdzającego objęcie prawem do świadczenia wyrównawczego wszystkich emerytów-
rencistów wykluczonych z prawa do przyznania im świadczenia pielęgnacyjnego na mocy art. 17
ust. 5 pkt 1 lit. a) ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku.

5. W art. 12

w pkt 5) w końcowej części zdania, po myślniku i wyrazach; „przysługuje świadczenie
pielęgnacyjne”, skreślić wyraz „pielęgnacyjne” i zastąpić go wyrazem „wyrównawcze” oraz dokonać
skreślenia wszystkich pozostałych wyrazów w dalszej części tego zdania i zastąpić: „ , zgodnie z art.
2 ust. 1a”.

Uzasadnienie: wprowadzona do druku Sejmu nr 1678 własna poprawka do projektowanej ustawy
nie była umieszczona w drukach pierwotnych tego projektu nr 1614 i 1614-A. Zapisem w art. 12
(druk 1678 Sejm, Senat druk 558) rozszerzono grupę osób uprawnionych, a równocześnie
wprowadzając taki dodatkowy zapis uczyniono prawny wyłom we własnych założeniach do tej
ustawy, że ustawa ma być przeznaczona tylko dla osób na wcześniejszych emeryturach. W ten
sposób rodzice niepracujący, wychowujący także dziecko niepełnosprawne wymagające stałej
opieki, ale z tytułu rezygnacji z zatrudnienia pobierający w pełnej wysokości świadczenie
pielęgnacyjne (obecnie 1971 zł, a od stycznia 2119 zł) nabyli równoległe prawo do emerytury (po 1
stycznia 2022 roku), czyli nabywają uprawnienie do dwóch świadczeń; świadczenia pielęgnacyjnego
i własnej emerytury. Dlatego niezrozumiałym jest fakt, że rodzicom-emerytom – innym niż
uprawnionym do wcześniejszej emerytury – wzbrania się przyznania świadczenia wyrównawczego,
które stanowi część świadczenia pielęgnacyjnego, ale takie ustawowe prawo przyznaje się rodzicom
niepracującym na świadczeniu pielęgnacyjnym w sytuacji, gdy ich wiek będzie uprawniał do nabycia
prawa do emerytury. Natomiast proponowane rozwiązanie (poprzez dokonanie zmiany w pkt 5 art.
12) nie ogranicza osobom z ustalonym dożywotnio prawem do świadczenia pielęgnacyjnego (bez
względu na wiek dziecka) przejścia na emeryturę i pozwala im na pobieranie dwóch świadczeń;
emerytury i świadczenia wyrównawczego, które stanowić będą równoważną kwotę dla świadczenia
pielęgnacyjnego, gdyż świadczenie wyrównawcze definiowane jest jako różnica netto między
wysokością świadczenia pielęgnacyjnego a wysokością własnej emerytury.

Panie Przewodniczący, ogólna liczba osób uprawnionych do świadczenia wyrównawczego wynosi
ok. 33 tys. osób, dlatego można stwierdzić, że przyznana na ten cel kwota 240 mln. zł jest wystarczająca,
a uwzględniając założenie, że średnia wysokość świadczenia wyrównawczego byłaby na poziomie ok. 600 zł
za m-c, czyli przyjmując: 33 tys. osób x 600 zł x 12 miesięcy = 237, 6 mln. zł.

Panie Przewodniczący, bardziej szczegółowy opis historii walki o świadczenie wyrównawcze dla
rodziców-emerytów pozostających ciągle bez prawa do świadczenia pielęgnacyjnego załączam jako
dodatkowe opinie, które mogą być przydatne w procedowaniu przedmiotowej ustawy.

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia rodziców-emerytów dzieci niepełnosprawnych
bez prawa do świadczenia pielęgnacyjnego
Józef BOGDASZEWSKI
- prezes Komitetu -

Wrocław, 14 listopada 2021 rok